

FK:n hallitusohjelmavoitteet vuosille 2011–2014

Finanssialan Keskusliitto (FK) on toimialajärjestö, joka edustaa Suomessa toimivia pankkeja, vakuutusyhtiöitä, rahoitusyhtiöitä, arvopaperinvälittäjiä, sijoitusrahastoyhtiöitä sekä finanssialan työnantajia. Osa jäsenistä hoitaa myös lakisääteiseen sosiaaliturvaan kuuluvia liikenne-, työeläke- ja työtapaturmavakuutuksia. Finanssialan Keskusliitolla on noin 470 jäsenyhteisöä ja niiden palveluksessa toimii noin 43 000 työntekijää.

→ Tulevalla hallituskaudella suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan uudistamisen kannalta keskeisiä asioita ovat uuden kasvun löytäminen, kansallisen kilpailukyvyn varmistaminen sekä julkisen talouden vakauttaminen.

Sen vuoksi FK esittää, että hallitusohjelmaan kirjataan erillinen kappale/jakso, joka pitää sisällään seuraavaa:

Globaali finanssikriisi osoitti, että toimivat rahoitus-, vakuutus- ja pääomamarkkinat ovat keskeisessä roolissa yhteiskunnan kannalta. Mahdollistaakseen hyvinvointiyhteiskunnan uudistamisen, kasvun ja sen luoman työllisyyden sekä julkisen talouden vakauden hallitus sitoutuu varmistamaan finanssialan kilpailukyvyn ja toimintaedellytykset tekemällä seuraavat toimenpiteet.

Hallitus

1. tekee kaikista finanssialaan kohdistuvista sääntelyhankkeista kattavat arviot niiden vaikutuksista reaalityalouteen sekä finanssialan asiakkaisiin.
2. varmistaa riittävät ja hyvin organisoidut resurssit lainvalmistelulle sekä luo koordinaatiomekanismin rahoitus-, vakuutus- ja pääomamarkkinoita koskevan lainsäädännön valmistelulle.
3. sitoutuu aktiiviseen EU-tason vaikuttamiseen sekä kattavaan kannanmuodostukseen suomalaisten finanssimarkkinoiden erityispiirteiden (mm. merkittävän asiakasomisteisuuden) huomioimiseksi kansainvälisen sääntelyn lisääntyessä.
4. huomioi veroratkaisuissaan mahdollisten muutosten vaikutukset pankkien asiakkaiden rahoitukseen, pääomamarkkinoihin, lakisääteiseen vakuutusturvaan sekä sitä täydentävään yksityiseen säästämiseen ja varautumiseen.
5. minimoii EU-tason valmistelussa olevien suojajärjestelmiin (talletussuoja, vakuutusalan yhteistakuujärjestelmä, sijoittajien korvausrahasto) liittyvien hankkeiden moraalikato-vaikutukset.
6. ei toteuta Suomessa pankkeihin kohdistuvaa vakauserahastomaksua ennen kuin asiassa on saavutettu EU:n tasolla yhteisymmärrys ja päätöksen vaikutukset reaalityalouteen on huolellisesti selvitetty yhdessä muiden sääntelyhankkeiden kanssa.
7. ottaa finanssialan kumppanikseen kansallisen tietoyhteiskuntastrategian toteuttamisessa hyödyntääkseen alan tarjoamat mahdollisuudet tuottavuuden kasvattamiselle (e-laskut, tunnistamispalvelut, sähköisen asioinnin hankkeet jne.).
8. lieventää hyvinvointiyhteiskunnan kestävyyspainetta julkisen ja yksityisen sektorin rahoitusratkaisuilla hoiva- ja muiden palveluiden rahoittamiseksi.
9. luo toimenpideohjelman kansalaisten finanssiosaamisen vahvistamiseksi sekä oman talouden hallinnan parantamiseksi.
10. vahvistaa talouspoliittista ministerivaliokuntaa sosiaali- ja terveysministerillä sekä siirtää VM:n rahoitusmarkkinaosaston valtiovarainministerin alaisuuteen kansallisen finanssialaan liittyvän koordinaation parantamiseksi.
11. keskittää kaiken lakisääteisen eläketurvan säädösvalmistelun yhteen ministeriöön (STM) ja täsmentää kunnallisen ja yksityisen eläketurvan rajapinnan.

→ 1. Hallitus tekee kaikista finanssialaan kohdistuvista sääntelyhankkeista kattavat arviot niiden vaikutuksista reaalityalouteen sekä finanssialan asiakkaisiin.

TAUSTA

Parhaillaan on erityisesti finanssikriisin seurauksena vireillä lukuisia EU-tason, kansainvälisiä ja kansallisia sääntelyhankkeita, jotka tulevat vaikuttamaan sekä finanssialan yritysten että niiden asiakkaiden toimintaedellytyksiin. Näiden kaikkien hankkeiden osalta ongelmanna on tällä hetkellä ylisääntelyn vaara ja kovan kiireen aiheuttama sääntelyn huono laatu. Vaikutusarviot ovat mm. aikataulusyiden vuoksi puutteellisia ja ne koskevat vain kulloisenkin hankkeen soveltamisalan piiriin kuuluvia finanssisektorin yrityksiä. Arvioinneissa ei huomioida kaikkien vireillä olevien hankkeiden yhteisvaikutuksia eikä varsinkaan vaikutuksia koko finanssialaan ja finanssiryhmiin. Hankkeiden yhteisvaikutuksia ei ole arvioitu myöskään reaalityalouden ja finanssialan asiakkaiden kannalta.

Suomessa sääntelyhankkeiden vaikutuksia voi syventää entisestään yritysten suurempi riippuvuus pankkirahoituksesta. Yritysten rahoituksen saatavuuden turvaaminen on edellytys Suomen talouden kehittymiselle ja perusta muiden hallitusohjelman tavoitteiden saavuttamiselle. Kasvu- ja kansainvälistyminen, jotka

Tällä hallitusohjelmakirjauksella hallitus sitoutuu

- huolehtimaan finanssisektorin kilpailukyvästä ja toimintaedellytyksistä
- tekemään kattavat vaikutusarviot sekä hyödyntämään niiden tuloksia kansallisessa täytäntöönpanossa
- sääntelyn riskien torjuntaan sekä kansainvälisellä että kansallisella tasolla

ovat Suomessa yritysten suurimpia tavoitteita seuraavalla hallituskaudella, tarvitsevat toteutuakseen toimivat ja kilpailukykyiset rahoitusmarkkinat.

Finanssialaan kohdistuvan kansainvälisen sääntelytulvan kokonaistaloudellisten vaikutusten arviointi tulisi toteuttaa yhteistyössä seuraavien tahojen kanssa: VATT, ETLA, VM, STM, Suomen Pankki, TEM, FIVA, FK, EK ja SY.

TAVOITE

→ 2. Hallitus varmistaa riittävät ja hyvin organisoidut resurssit lainvalmistelulle sekä luo koordinaatiomekanismin rahoitus-, vakuutus- ja pääomamarkkinoita koskevan lainsäädännön valmistelulle.

TAUSTA

Sääntelyn lisääntyminen finanssialalla vaatii lisää resursseja lainvalmisteluun. Ministeriöiden lainvalmistelun organisointiin on myös kiinnitettävä huomiota. Hallituksen säädösesitysten tulee olla laadukkaita ja niiden on valmistuttava ennalta määritellyssä aikataulussa.

Finanssialaa koskevaa lainsäädäntöä valmistellaan useissa eri ministeriöissä. Ministeriöiden välinen koordinaatio on kuitenkin puutteellista. Finanssialan runsaan sisäisen verkottuneisuuden vuoksi lainsäädäntö

TAVOITE

Tällä hallitusohjelmakirjauksella hallitus sitoutuu

- varmistamaan, että finanssialaa koskevan lainsäädännön valmistelu on riittävästi resursoitu ja hyvin organisoitu valtionhallinnossa
- luomaan koordinaatiomekanismin koko finanssialaa koskevan lainsäädännön valmistelulle

däntö on kuitenkin harvoin sellaista, että sen vaikutukset rajoittuvat vain johonkin osaan finanssialaa.

- 3. Hallitus sitoutuu aktiiviseen EU-tason vaikuttamiseen sekä kattavaan kannanmuodostukseen suomalaisten finanssimarkkinoiden moniarvoisuuden ja erityispiirteiden huomioimiseksi kansainvälisen sääntelyn lisääntyessä.

TAUSTA

Kansainvälisen, finanssialaan kohdistuvan sääntelyn lisääntyminen vaatii enemmän myös kansalliselta lainvalmisteluprosessiltamme. Virkamiesten on kyettävä osallistumaan nykyistä aktiivisemmin etenkin EU-lainsäädännön valmisteluprosessiin. Erityisen tärkeää on tuoda esiin suomalaisten finanssimarkkinoiden erityispiirteet EU-lainsäädäntöä valmisteltaessa. Saadaksemme maksimaalisen huomion kansallisille näkökulmille on Suomen kannat määritettävä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja niiden pohjaksi on hankittava riittävän kattavasti taustatietoa sidosryhmiltä.

TAVOITE

Tällä hallitusohjelmakirjauksella hallitus sitoutuu

- *hankkimaan riittävän kattavasti taustatietoa EU-tason vaikuttamisensa pohjaksi*
- *tuomaan aktiivisesti esiin suomalaisten finanssimarkkinoiden erityispiirteet EU-lainsäädäntöä valmisteltaessa*
- *määrittämään mahdollisimman aikaisessa vaiheessa kansallisen kantansa valmistelussa oleviin asioihin*

- 4. Hallitus huomioi veroratkaisuissaan mahdollisten muutosten vaikutukset pankkien asiakkaiden rahoitukseen, pääomamarkkinoihin, lakisääteiseen vakuutusturvaan sekä sitä täydentävään yksityiseen säästämiseen ja varautumiseen.

TAUSTA

Tulevalla hallituskaudella tullaan tekemään muutoksia suomalaiseen verojärjestelmään. Veropoliittisten ratkaisujen vaikutukset suomalaiseen talouteen ja kilpailukykyyn ovat merkittävät. Veroratkaisut ovat tärkeässä roolissa myös rahoitus- ja pääomamarkkinoiden, lakisääteisen vakuutusturvan sekä sitä täydentävän vapaaehtoisen yksityisen säästämisen ja varautumisen näkökulmasta.

TAVOITE

Tällä hallituskaudella hallitus sitoutuu

- *huomioimaan veroratkaisuissaan muutosten vaikutukset rahoitus- ja pääomamarkkinoihin, lakisääteiseen vakuutusturvaan sekä sitä täydentävään yksityiseen säästämiseen ja varautumiseen*

→ 5. Hallitus minimoi EU-tason valmistelussa olevien suojajärjestelmiin (talletussuoja, vakuutusalan yhteistakuujärjestelmä, sijoittajien korvausrahaisto) liittyvien hankkeiden moraalikato-vaikutukset.

TAUSTA

Komissio antoi heinäkuussa 2010 suojajärjestelmiä koskevan paketin, joka pitää sisällään ehdotuksen talletussuojadirektiivin sekä sijoittajien suojarahastoa koskevan direktiivin muuttamisesta ja lisäksi valkoisen kirjan vakuutusalan yhteistakuujärjestelmistä.

Suomen tulisi EU-valmistelussa pyrkiä siihen, että talletussuojajärjestelmä arvioitaisiin kokonaisuudessaan uudelleen. Talletussuojan alkuperäiset tavoitteet olivat tavallisen tallettajan suojaaminen ja talletuspäön estäminen. Erityisesti suojan piiriin kuuluvan talletuksen käsite kaipaa tarkastelua, onko esimerkiksi perusteltua suojata kuinka korkeita korkoja tahansa. Jos talletukselle luvataan poikkeuksellisen korkeaa korkoa, talletus tulee voida sulkea kokonaan pois suojan piiristä. Kilpailuneutraliteetin varmistamiseksi talletussuojajärjestelmien rahoituksen yhdenmukaistaminen on tärkeää ja kaikissa jäsenmaissa tulee siirtyä etukäteisrahoitukseen. Suomen tulee vastustaa talletusten takaisinmaksun määräajan lyhentämistä 20 päivästä, koska se lisäisi merkittävästi talletusten takaisinmaksamisesta aiheutuvia kustannuksia tuomatta juurikaan lisätua tallettajille.

Sijoittajien korvausrahaiston korvausten ylärajan korottaminen ei ole Suomessa perusteltua. Suomen arvopaperimarkkinalain mukaan sijoittajan varat on jo nyt pidettävä palveluntarjoajan omista varoista erillään. Varat eivät myöskään kuulu palveluntarjoajan konkurssipesään. Sijoittajien korvausrahaisto joutuu käytännössä korvausvelvolliseksi vain tilanteissa, joissa palveluntarjoajan toiminnassa on syyllistytty väärinkäytöksiin. Suojan yhtenäistäminen on kuitenkin hyväksyttävä tavoite.

Suomen kanta vakuutusalan yhteistakuujärjestelmien yhtenäistämiseen on ollut varauksellinen. Valkoisessa kirjassa esitetty malli todennäköisesti pakottaisi jäsenvaltiot luomaan yhteistakuujärjestelmän, mutta jättäisi

TAVOITE

Tällä hallitusohjelmakirjauksella hallitus sitoutuu

- *aktiiviseen EU-tason vaikuttamiseen tavoitteena talletussuojan maksimiharmonisointi*
- *suhtautumaan varauksellisesti tarpeeseen yhteistä vakuutusalan yhteistakuujärjestelmiä EU-tasolla*
- *rajoittamaan suojajärjestelmiin väistämättä liittyviä moraalikatovaikutuksia (asiakkaat, toimijat, valvoja, lainsäätäjä)*

niiden rahoituksen jäsenvaltioiden ongelmaksi. Erityisen ongelmallinen yhteistakuun rahoitus on pienillä ja keskittyneillä markkinoilla. Suomen tulisi todennäköisesti muuttaa lakisääteisiä vahinkovakuutuksia koskevat yhteistakuujärjestelmänsä ja mahdollisesti luopua nykyisestä 100 %:n korvaussuojan tasosta ainakin silloin, kun vakuutuksia myöntäisi ulkomainen vakuutusyhtiö. Suomi ei tällöin enää voisi velvoittaa esimerkiksi lakisääteistä tapaturmavakuutusta Suomessa harjoittavaa ulkomaista vakuutusyhtiötä liittymään Suomen yhteistakuujärjestelmään eikä turvata sitä, että vakuutettujen suojan taso myös ulkomaisen vakuutusyhtiön konkurssitilanteessa olisi 100 %. Tämä olisi erittäin ongelmallista vakuutuslajeissa, jotka ovat keskeinen osa Suomen sosiaaliturvajärjestelmää.

Moraalikatoon liittyvät vaikutukset on huomioitava suojajärjestelmiin liittyvässä kannanmuodostuksessa. Jo pelkkä suojajärjestelmän olemassaolo antaa tallettajille, sijoittajille tai vakuutetuille mahdollisuuden joko hiljaisesti tai jopa eksplisiittisesti hyväksyä finanssitoimijan ylimitoitettu riskinotto. Riskien realisoituessa heille ei aiheudu tästä taloudellista sanktiota, mutta riskinoton luodessa parempaa tuottoa tai vastaavasti esimerkiksi alempia vakuutusmaksuja, he saavat tästä oman osansa. Parannettaessa suojajärjestelmien tasoa kasvaa myös moraalikadon vaara.

→ 6. Hallitus ei toteuta Suomessa pankkeihin kohdistuvaa vakauserahastomaksua ennen kuin asiassa on saavutettu EU:n tasolla yhteisymmärrys ja päätöksen vaikutukset reaalityalouteen on huolellisesti selvitetty yhdessä muiden sääntelyhankkeiden kanssa.

TAUSTA

Keskustelu erilaisten vakauserahastomaksujen ja pankkiverojen mahdollisesta käyttöönotosta on ollut vilkasta niin globaaleilla kuin eurooppalaisillakin foorumeilla. Euroopan komissio julkisti ehdotuksen eurooppalaisen vakauserahaston perustamisesta toukokuussa 2010. Tällä hetkellä erilaisia ehdotuksia on vireillä lukuisia eri puolilla Eurooppaa eikä toistaiseksi ole varmuutta, syntykö asian tiimoilta eurooppalaista yhteistä linjasta. Suomessa ei ole perusteita ottaa käyttöön pankkeihin kohdistuvaa vakauserahastomaksua ennen kuin asiassa on EU:n tasolla saavutettu riittävä yhteisymmärrys, jolla voidaan varmistaa pankkipalveluiden sisämarkkinoiden toimivuus myös jatkossa.

Vakauserahastomaksu merkitsisi toteutuessaan merkittäviä lisäkustannuksia pankeille. Siksi sen kokonaisvaikutukset tulee arvioida huolellisesti yhdessä muiden parhailaan vireillä olevien säädöshankkeiden kanssa. Vaikutusselvitykset tulee kohdentaa paitsi pankkeihin, myös laajemmin reaalityalouteen ja asiakkaisiin. Vakauserahastomaksua koskevassa valmistelutyössä tulee ottaa huomioon myös lisäkustannusvaikutukset, jotka syntyvät vireillä olevien pankkien Basel 3 -vakavaraisuusvaatimusten, vakuutusyhtiöiden Solvenssi 2 -muutosten sekä talletussuojan korottamisen seurauksina. Lisäksi on huomioitava muiden kansainvälisten finanssiveromallien mahdollisen samanaikaisen voimaan saattamisen aiheuttama kokonaisverorasituksen kasvu. Suomessa on huomioitava myös käytössä olevien sektorikohtaisten erityisverojen (erityisesti vakuutusmaksuvero) aiheuttama lisäverorasitus.

Vakauserahastomaksun tyyppisen maksun perimiseen liittyy lisäksi useita muita seikkoja, jotka edellyttävät huolellista selvittämistä ja riittävän yhteisymmärryksen

TAVOITE

Tällä hallitusohjelmakirjauksella hallitus sitoutuu

- siihen, että vakauserahastomaksu saatetaan Suomessa voimaan vasta, jos asiasta saavutetaan EU:n tasolla lopullinen poliittinen yhteisymmärrys ja maksun edellä kuvatut vaikutukset on huolellisesti selvitetty

saavuttamista EU:n tasolla. Tällaisia ovat ainakin:

- vakauserahastomaksua koskevan lainsäädännön käsitely- ja hyväksymismekanismi EU:n instituutioissa (verolainsäädännön edellyttämä yksimielisyys vs. määränemmistöpäätökset)
- rahaston varojen sijoituspolitiikka (mm. sijoitukset valtion velkainstrumentteihin)
- rahaston käyttökohteet ja -tilanteet kriisitilanteissa sekä yhdenmukaiset "hälytysrajat"
- moninkertaisen maksurasituksen välttäminen kansainvälisissä konserneissa silloin, jos maksun perustana käytetään konsolidoitua tasetta
- suhde olemassa oleviin talletussuojarahastoihin erityisesti niiden maiden osalta, joissa talletussuojarahaston tehtäviin kuuluu myös kriisinhallintatoimenpiteitä
- rahaston hallinnoinnin järjestäminen (uusi erillinen viranomais- vs. olemassa olevat instituutiot)
- suhde EU:n valtioneuvoston päätöksiin
- mahdolliset syklisyysvaikutukset

Mahdollisen vakauserahastomaksun tulee koskea kaikkia asianomaisessa maassa toimivia pankkeja, mutta ei muita finanssialan toimijoita. Vakauserahastomaksuna kerättävät varat tulee kohdentaa erilliseen vakauserahastoon.

→ 7. Hallitus ottaa finanssialan kumppanikseen kansallisen tietoyhteiskuntastrategian toteuttamisessa hyödyntääkseen alan tarjoamat mahdollisuudet tuottavuuden kasvattamiselle (e-laskut, tunnistamispalvelut, sähköisen asioinnin hankkeet jne.).

TAUSTA

Hallitus toteuttaa tällä hallituskaudella hyväksytyä kansallista tietoyhteiskuntastrategiaa. Finanssialalle on tärkeää, että tietoyhteiskunnan kehittäminen tehdään yhteistyössä julkisen ja yksityisen sektorin kanssa siten, että eri toimijoiden roolit ja vastuut ovat selkeät. Erityisen tärkeää on varmistaa, että finanssisektorilla ja koko yksityisellä sektorilla on kannattavan liiketoiminnan edellytykset ja toimenpiteet ovat kannustavia ja liiketoimintamahdollisuuksia luovia. Valvonnan ja byrokratian lisäämisellä ei tule luoda esteitä tietoyhteiskunnan etenemiselle tai lisäkustannuksia finanssialalle. On myös huolehdittava, että toimenpiteet ovat linjassa eurooppalaisen kehityksen kanssa, eikä Suomessa tehdä ratkaisuja, jotka eivät ole kansainvälisesti yhteensopivia (lainsäädäntö, toimintamallit, standardointi).

Finanssisektori on pitkään ollut edelläkävijä palvelujen sähköistämässä ja uusien palvelujen innovoinnissa. Mm. tunnistaminen ja sähköinen laskutus osana yritysten taloushallinnon sähköistämistä ovat monissa asiantuntijaraporteissa esiin nostettuja keinoja tieto-

TAVOITE

Tällä hallitusohjelmakirjauksella hallitus sitoutuu

- *ottamaan finanssialan kumppanikseen kansallisen tietoyhteiskuntastrategian toteuttamisessa*
- *edistämään aktiivisesti alan tarjoamia mahdollisuuksia kasvattaa tuottavuutta (e-laskut, tunnistamispalvelut, sähköisen asioinnin hankkeet)*

yhteiskunnan kehittämiseksi. Myös EU:n komissio on ottanut tavoitteekseen sähköisen laskutuksen edistämisen.

Lisäksi vakuutusosalalla on käynnissä useita sähköisen asioinnin hankkeita ja kehittämistarpeita, joissa on liittymäkohtia julkisen sektorin toimintaan. Näillä hankkeilla on saavutettavissa suuria taloudellisia ja toiminnallisia etuja sekä kansalaisille että viranomaisille. Hankkeiden eteneminen kuitenkin usein hidastuu tai estyy joko budjettisyistä tai ristiriitaisten tietosuojavaateiden vuoksi.

→ 8. Hallitus lieventää hyvinvointiyhteiskunnan kestävyyspaineita julkisen ja yksityisen sektorin rahoitusratkaisulla hoiva- ja muiden palveluiden rahoittamiseksi.

TAUSTA

Suomen hyvinvointimalli on kehittynyt sotien jälkeen suotuisasti poikkeuksellisen nopean talouskehityksen sekä pitkään vallinneen suotuisan vanhusuoltosuhteen vuoksi. Viimeksi kuluneen 20 vuoden aikana hyvinvointimallin kestävyys ja mallin kehittäminen on kuitenkin osoittautunut haasteelliseksi mm. väestön elinajan odotteen kasvun, vanhusuoltosuhteen heikkenemisen sekä julkisiin palveluihin kohdistuvan vaatimustason nousun vuoksi. Haasteiden odotetaan lisääntyvän merkittävästi, sillä etenkin terveydenhoitoa ja hoivaa tarvitsevien ikäihmisten määrä ja suhteellinen osuus kansasta kasvaa samalla, kun työikäisen väestön määrä vähenee. Lisäksi valtiovarainministeriön huhtikuussa 2010 julkaiseman "Julkinen talous tienhaarassa" -raportin mukaan talouskriisi heikentää julkista taloutta pysyvästi.

Suomalaisen hyvinvointimallin erityiseksi haasteeksi on havaittu sen monikanavaisuus ja monimutkaisuus. Valtion, kuntien ja sosiaaliturvarahastojen rooli on epäselvä ja varsinkin kunnat ovat keskenään varsin erilaisessa asemassa lakisääteisten hyvinvointipalveluiden rahoittajina ja toteuttajina. Käytännössä monet kunnat toteuttavat muodollista itsehallintoaan kunnan ulkopuolelta tulevalle rahoituksella, josta suurin osa tulee valtionapuna sekä kuntaveron tasauksen kautta muilta kunnilta.

Ongelmia aiheutuu myös ns. palvelulupausten sisällön epämääräisyyden takia. Esimerkiksi perustuslailla turvattujen hoivapalveluiden osalta vastuullinen toimija on kansalaisen kotikunta, mutta hoivapalveluista ei ole lainkaan lainsäädäntöä, joka määrittelisi sen, milloin ja millaista hoivaa kansalainen on oikeutettu saamaan. Kuntien erilaiset mahdollisuudet ja palvelulupausten epämääräisyys vaarantavat siten kansalaisten yhtenäisen kohtelun jopa perustuslain turvaamissa palveluissa.

Jo pääministeri Matti Vanhasen II hallituksen hallitusohjelmassa todettiin, että "Suomalaisen hyvinvointi-

TAVOITE

Tällä hallitusohjelmakirjauksella hallitus sitoutuu

- *toteamaan hallitusohjelmassa selkeästi, että julkisesti rahoitetut palvelut tai niiden sijasta kansalaiselle annettava palveluseteli sekä kansalaisen oma rahoitus muodostavat lähtökohdan hyvinvointipalveluiden kokonaisrahoitukselle*
- *ottamaan hoivapalveluiden osalta julkisen rahoituksen ja sitä täydentävän yksityisen rahoituksen kumppanuuden lähtökohdakseen mm. uudessa vanhuspalvelu-/hoivapalvelulaissa sekä määrittelemään, milloin ja millaisten palveluiden osalta kansalaiset ovat itse vastuussa kustannuksista. Näin kansalaisille annetaan mahdollisuus säästämällä, vakuuttamalla ja omaa omaisuuttaan hyödyntämällä varautua pitkään ikään rahoittamalla itse julkisia palveluita täydentäviä vanhus- ja hoivapalveluita.*

yhteiskunnan rakentamisessa hallitus haluaa selkeyttää oman vastuun, yhteisen vastuun ja yhteiskunnan vastuun välistä suhdetta". Vanhasen hallitus lupasi myös selvittää "ikäntymiseen varautumisen riittävyyden" ja "ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin" hallituskauden aikana.

Hallituksen on tehtävä rakenteelliset uudistukset, joiden tavoitteena on julkisen talouden tuottavuuden ja kestävyuden merkittävä lisääminen määrittelemällä aikaisempaa selkeämmin valtion, kuntien ja sosiaaliturvarahastojen suhde terveydenhoito- ja vanhuspalveluissa. Tämä mahdollistaa uusien julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuutta hyödyntävien rahoitusmallien kehittämisen. Kansalaisille on nykyistä huomattavasti selkeämmin kerrottava, milloin ja millaisiin julkisiin palveluihin, erityisesti vanhuspalveluihin, he ovat oikeutettuja.

→ 9. Hallitus luo toimenpideohjelman kansalaisten finanssiosaamisen vahvistamiseksi sekä oman talouden hallinnan parantamiseksi.

TAUSTA

Hyvät talous- ja kuluttajataidot ovat keskeinen osa arjen taitojen kehittymisessä. On tärkeää, että kansalaisilla on kokonaisnäkökulma yksityistalouden hoitamisen ja markkinoilla toimimisen perusteista. Kansalaisten tulee ymmärtää taloudellisia riskejä, osata tehdä kestäviä päätöksiä rahankäyttönsä suhteen sekä ymmärtää säästämisen ja luotonoton merkitys. Kokonaisnäkökulmaan sisältyy kyky arvioida tietoa kriittisesti ja kyky varautua muuttuviin tilanteisiin. Kansalaisten tulee myös osata pohtia mm. omaisuuden turvaamisen merkitystä sekä välttää maksupetosvaaroja, huijausyrityksiä jne. Asunnon ostaminen on esimerkiksi yksi kuluttajan elämän suurimpia hankkeita.

Nykyään lapset tulevat yhä nuorempina kuluttajiksi. Tämän vuoksi koulujen opetussuunnitelmiin ja sellaisiin pakollisiin oppiaineisiin, joihin ne luontevasti nivELYVÄT, on lisättävä talous- ja rahoitusasioiden tavoitteita ja sisältöjä. Tämä tulisi toteuttaa mielellään jo alaluokilta alkaen. Toisaalta eliniän pidentyessä

TAVOITE

Tällä hallitusohjelmakirjauksella hallitus sitoutuu

- lisäämään talous- ja finanssiasioiden opetusta koulujen opetussuunnitelmissa
- luomaan tavoiteohjelman kansalaisten finanssiosaamisen vahvistamiseksi sekä oman talouden hallinnan parantamiseksi

kuluttajina on myös yhä suurempi määrä ikääntyneitä henkilöitä omine erityistarpeineen.

Useat viranomaiset ja järjestöt tekevät työtä finanssiosaamisen edistämiseksi Suomessa. Tällä hetkellä kansallinen finanssiosaamisen taso ei kuitenkaan ole riittävä; tilastotietoa tämän tueksi löytyy paljon. Tämän vuoksi hallitus luo kansallisen tavoiteohjelman kansalaisten finanssiosaamisen edistämiseksi. Finanssiosaaminen parantaa koko talouden vakautta sekä tukee myös taloudellisen syrjäytymisen ehkäisytyötä.

→ 10. Hallitus vahvistaa talouspoliittista ministerivaliokuntaa sosiaali- ja terveysministerillä sekä siirtää VM:n rahoitusmarkkinaosaston valtiovarainministerin alaisuuteen kansallisen finanssialaan liittyvän koordinaation parantamiseksi.

TAUSTA

Talouspoliittisesta ministerivaliokunnasta on tullut yhä keskeisempi toimija hallituksen sisällä. Ottaen huomioon vakuutusalan keskeisen roolin Suomen sosiaaliturvajärjestelmän ja erityisesti lakisääteisen työeläketurvan hallinnoijana ja toteuttajana, hallituksen sosiaali- ja terveysministerin tulisi olla talouspoliittisen ministerivaliokunnan jäsen.

Rahoitusmarkkinoiden sääntelystä pääosin vastaava valtiovarainministeriön rahoitusmarkkinaosasto on kansantalouden kannalta niin tärkeä toimija, että sen

TAVOITE

Tällä hallitusohjelmakirjauksella hallitus sitoutuu

- kutsumaan sosiaali- ja terveysministerin talouspoliittisen ministerivaliokunnan jäseneksi
- siirtämään VM:n rahoitusmarkkinaosaston valtiovarainministerin alaisuuteen

tulisi kuulua valtiovarainministerin vastuualueeseen, ei kunta- ja hallintoministerille kuten nykyisessä hallitusratkaisussa.

→ 11. Keskittää kaiken lakisääteisen eläketurvan säädösvalmistelun yhteen ministeriöön (STM) ja täsmentää kunnallisen ja yksityisen eläketurvan rajapinnan.

TAUSTA

Lakisääteistä eläketurvaa koskevia asioita käsitellään tällä hetkellä useassa eri ministeriössä. Kokonaisnäemyksen varmistamiseksi on tärkeää keskittää asioiden valmistelu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Kuntien ja valtion suhde on muotoutumassa uudelta pohjalta. Tilaaaja-tuottaja -mallissa palveluiden järjestysvastuu ja niiden käytännön tuottaminen on eriytetty, mikä on lisännyt rajankäyntikysymyksiä myös lakisääteisen eläketurvan järjestämisen osalta. Nykyisellä rajasäännöllä (yli 50-prosenttisesti kunnallisessa omistuksessa oleva yhtiö saa valita soveltaako kuntien vai yksityisen sektorin eläkejärjestelmää) kunnallisten

TAVOITE

Tällä hallitusohjelmakirjauksella hallitus sitoutuu

- keskittämään lakisääteisen eläketurvan säädösvalmistelun STM:öön
- täsmentämään kunnallisen ja yksityisen eläketurvan rajapinnan

ja valtiollisten liikelaitosten yhtiöittäminen voi johtaa siihen, että julkisen sektorin eläkejärjestelmän soveltamisalaa laajennetaan merkittävästi alueelle, joka tulisi olla kilpailtu vapaasti markkinoilla.

Finanssialan Keskusliitto

Bulevardi 28, 00120 Helsinki

Puhelinvaihte 020 793 4200

Faksi 020 793 4202

www.fkl.fi